

HET KLIMAAT EN WARMETRUIENDAG

Februari 2016

URGENTIE OM KLIMAAT NEEMT TOE

“Warmetruiendag” boort potentie voor energiebesparing aan

Zorgen om klimaatveranderingen nemen toe: “kabinet moet meer doen”

Maakte in september 2015 zich nog 70 procent zorgen over “de uitstoot van broeikasgassen, de klimaatverandering en de effecten daarvan op het milieu”, in januari 2016 is dat gestegen naar 74 procent.

Deze toegenomen zorg over het klimaat vertaalt zich in een eveneens toegenomen aandeel dat vindt dat het kabinet-Rutte meer moet doen om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. In september vond 56 procent dat, in januari 64 procent.

De zorg voor het klimaat vinden we bij kiezers van alle politieke partijen en kiezers van bijna alle partijen vinden in meerderheid dat het kabinet meer moet doen om de CO₂-uitstoot tegen te gaan. Van de VVD- en PVV- kiezers vindt een substantieel deel (48 en 44 procent) dat het kabinet meer moet doen.

Het kabinet zou – volgens burgers – het aandeel energie dat door kolencentrales wordt opgewekt moeten verminderen, investeren in windenergie en lokale initiatieven die te maken hebben met groene stroom kunnen stimuleren. Ook wil men maatregelen onder de noemer “de vuiler betaalt”.

Enthousiasme maar ook scepsis over Klimaatakkoord

De meeste Nederlanders zien het in Parijs gesloten klimaatakkoord als een belangrijke stap om klimaatverandering wereldwijd tegen te gaan, maar er is ook scepsis. Een ruime meerderheid denkt dat de opwarming van de aarde alleen kan worden beperkt als de grootste vervuilers (de VS en China) hun beloften nakomen, maar men is daar niet optimistisch over. Ruim de helft verwacht dat de landen die het klimaatakkoord hebben getekend zich *niet* aan de afspraken zullen houden.

Voor de EU en het bedrijfsleven moeten iets doen tegen CO₂-uitstoot

De meeste Nederlanders geven aan dat, meer nog dan het kabinet Rutte, de Europese Unie en het bedrijfsleven/de industrie iets moeten doen om de uitstoot van broeikasgassen tegen te gaan. Daarna ziet men de nationale regering, de burgers zelf en de Verenigde Naties als ‘probleemeigenaars’.

Ook gemeenten kunnen meer doen

Hoewel de gemeente en de provincie elk ‘slechts’ door ruim een kwart worden genoemd als ‘probleemeigenaar’, is desgevraagd bijna de helft van de Nederlanders van mening dat hun gemeente meer moet doen om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Gemeenten kunnen lokale initiatieven stimuleren, windmolens plaatsen in de gemeente en lampen in openbare gebouwen na sluitingstijd uitdoen. Andere suggesties gaan over manieren waarop de burger meer betrokken zou kunnen worden bij het besparen van energie en het klimaat.

Burgers willen en kunnen meer zelf doen aan energiebesparing, zeggen burgers zelf

Nederlanders doen al veel om energie te besparen, maar er is potentie voor meer. Eén op de drie Nederlanders geeft aan zich nu al zo energiezuinig mogelijk te gedragen en echt niet meer te kunnen doen of laten. Ongeveer de helft zegt wel meer te kunnen en te willen doen (of laten). Veel potentie is er voor het opwekken van energie met zonnepanelen, eten van biologisch vlees en het aanzetten van andere mensen om de verwarming wat lager te zetten.

Warmetruiendag: zeer positief ontvangen

Op Warmetruiendag zetten mensen de thermostaat (minimaal) één graad lager en besparen zo energie. De trui staat hierbij symbool voor wat mensen zélf – maar wel samen – kunnen doen om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Dit jaar is Warmetruiendag op vrijdag 5 februari.

Driekwart van de Nederlanders staat positief tegenover het concept van Warmetruiendag. Zoals een deelnemer het uitdrukt: “Elk beetje helpt en dat je met zo’n kleine moeite kan helpen besparen is mooi”. Van de mensen die weten wat Warmetruiendag is (dit geldt voor 40 procent) zegt een derde in de afgelopen 10 jaar wel eens mee te hebben gedaan aan deze dag. Dat komt neer op 12 procent van alle Nederlanders. Van de deelnemers trok driekwart op deze actiedag een warme trui aan en zeven op de tien zetten de verwarming thuis lager. Een derde zette ook de verwarming op het werk lager.

Licht positief effect Warmetruiendag op energiebewust gedrag

Eén op de vijf Nederlanders die wel eens hebben deelgenomen aan de Warmetruiendag gingen na deelname bewuster met energie om. Dit komt neer op zo’n 2 procent van de volwassen bevolking: zo’n 250.000 tot 300.000 mensen. Het grootste deel (80 procent) ging daarna even bewust met energie om, waarbij we ons moeten realiseren dat het hier waarschijnlijk om een al milieubewuste voorhoede gaat.

Eén op de vijf Nederlanders wil dit jaar ‘zeker’ meedoen aan Warmetruiendag

Veel Nederlanders hebben de intentie dit jaar op 5 februari mee te doen aan de Warmetruiendag: 21 procent zegt dit zeker te gaan doen en 36 procent geeft aan misschien wel mee te zullen doen. Het aandeel ‘zeker wel’ is doorgaans een goede indicatie van daadwerkelijk te verwachten gedrag.

Verantwoording

Dit blijkt uit een landelijk representatief onderzoek van **I&O Research** onder 2.550 Nederlanders van 18 jaar en ouder in opdracht van het **Klimaatverbond Nederland**, de organisator van **Warmetruiendag**.

Het onderzoek liep van dinsdag 12 tot donderdag 21 januari 2016. De respondenten zijn geselecteerd uit het I&O Research Panel. De onderzoeksresultaten zijn na herweging op geslacht, leeftijd, provincie en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen van 2012 representatief voor Nederlanders van 18 jaar en ouder, voor wat betreft deze achtergrondkenmerken. Deze weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard (CBS).

De septembermeting liep van vrijdag 4 tot en met maandag 7 september 2015. Hier deden 1.999 Nederlanders van 18 jaar of ouder aan mee.

Bij het overnemen van resultaten uit dit bericht altijd de bron **I&O Research** vermelden.

Meer informatie

Peter Kanne
p.kanne@ioresearch.nl
06 31943707

Nederlanders willen dat kabinet meer doet om uitstoot CO₂ te verminderen

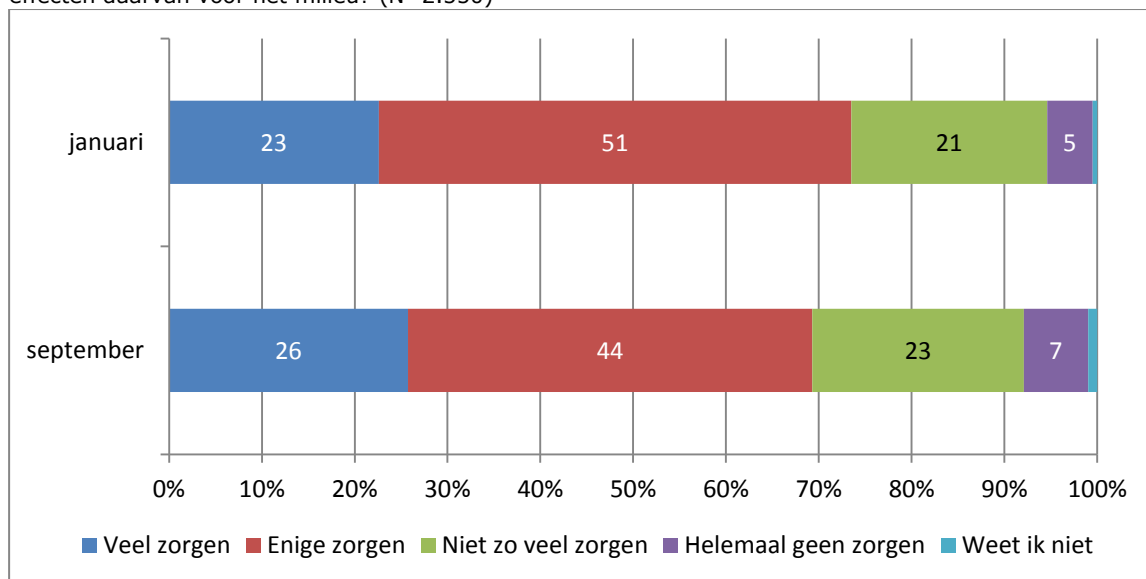
Zorgen om klimaatveranderingen nemen licht toe

In september 2015 maakte een kwart (26 procent) van de Nederlanders zich 'veel zorgen' over de uitstoot van broeikasgassen (CO₂), de klimaatverandering en de effecten daarvan op het milieu, 44 procent maakt zich enige zorgen. In totaal 74 procent.

In januari 2016 maakt 23 procent zich veel zorgen – een lichte daling. Maar het aandeel dat zich veel of enige zorgen maakt steeg licht: van 70 naar 74 procent.

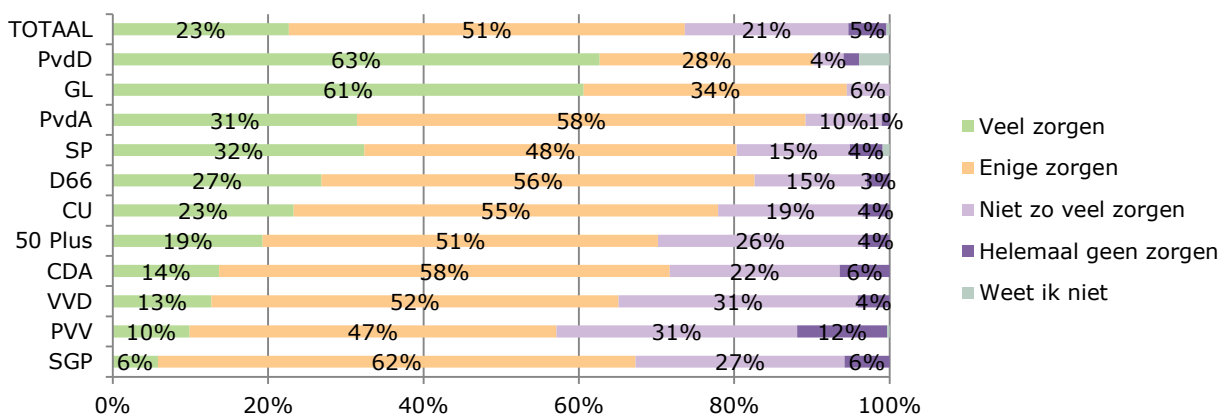
Het aandeel dat zich niet zo veel tot helemaal geen zorgen maakt daalde van 30 naar 26 procent.

Figuur 1: In hoeverre maakt u zich zorgen over de uitstoot van broeikasgassen (CO₂), de klimaatverandering en de effecten daarvan voor het milieu? (N=2.550)

Voorals kiezers van GroenLinks en de Partij voor de Dieren maken zich zorgen (meer dan 90 procent), maar het geldt in meerderheid voor kiezers van alle partijen. Het minst zorgen maken aanhangers van SGP, PVV en VVD zich. In vergelijking met september is deze verdeling nauwelijks veranderd.

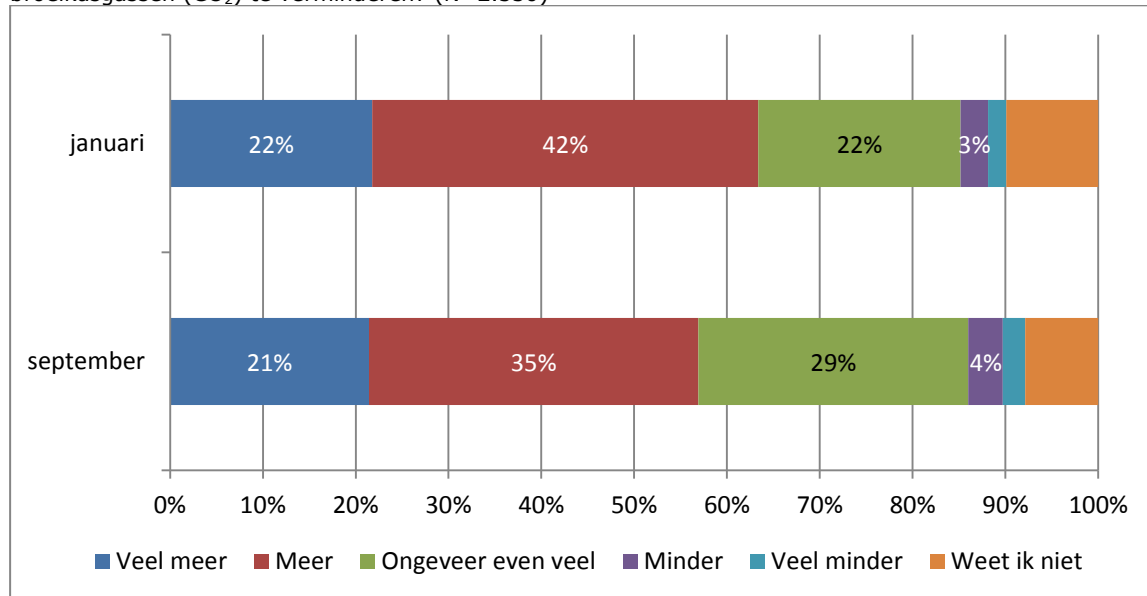
Figuur 2: In hoeverre maakt u zich zorgen over de uitstoot van broeikasgassen (CO₂)? (naar huidige politieke voorkeur) (N=2.550, januari 2016)

Kabinet Rutte moet meer doen, meer dan men in september 2015 vond

De (licht) toegenomen zorg over het klimaat vertaalt zich in een eveneens toegenomen aandeel dat vindt dat het kabinet-Rutte meer moet doen om de uitstoot van broeikasgassen (CO₂) te verminderen. In september vond 56 procent dat, in januari 64 procent).

Figuur 3: Vindt u dat het kabinet-Rutte meer, minder of ongeveer evenveel moet doen om de uitstoot van broeikasgassen (CO₂) te verminderen? (N=2.550)

Het verbaast niet dat de achterban van oppositiepartijen (en klimaatpartijen) PvdD en GroenLinks vinden dat het kabinet meer moet doen. Maar het geldt ook in sterke mate voor de kiezers van SP, PvdA, D66, 50 Plus en ChristenUnie. Ook van de VVD en PVV- kiezers vindt een substantieel deel (48 en 44 procent) dat het kabinet meer moet doen. De grootste toename zien we onder kiezers van SP, 50 Plus, SGP en VVD.

Tabel 1: Vindt u dat het kabinet-Rutte meer, minder of ongeveer evenveel moet doen om de uitstoot van broeikasgassen (CO₂) te verminderen? (naar huidige politieke voorkeur) (N=2.550)

	PVDD	GL	SP	PVDA	D66	50 PLUS	CU	CDA	PVV	SGP	VVD	TOTAAL
januari												
Veel meer	63%	59%	34%	28%	27%	25%	16%	14%	13%	10%	7%	22%
Meer	24%	34%	47%	57%	51%	37%	52%	44%	31%	37%	41%	42%
september												
Veel meer	72%	59%	29%	27%	26%	16%	16%	16%	12%	0%	8%	21%
Meer	19%	30%	33%	54%	53%	35%	45%	36%	26%	12%	30%	35%
TOTAAL	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

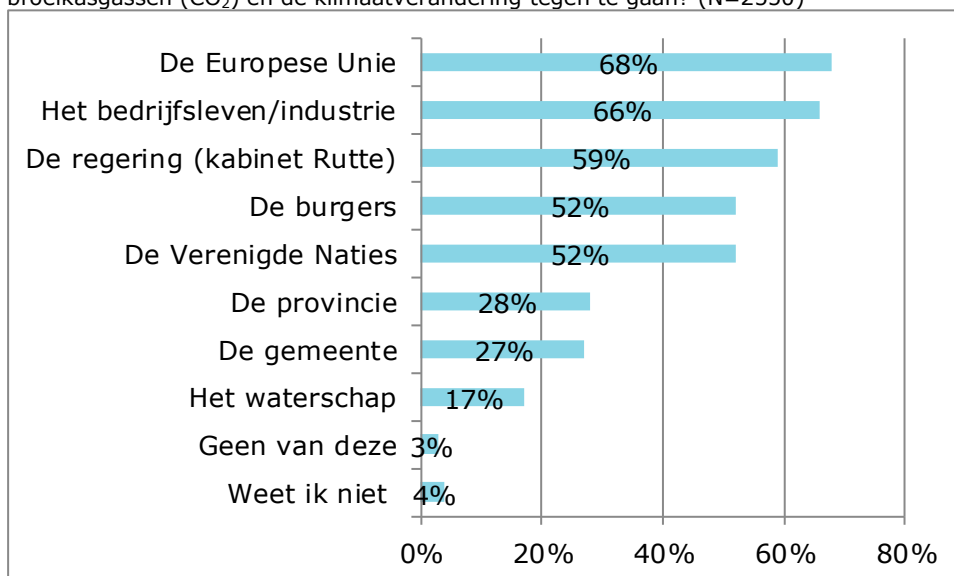
Suggesties voor het kabinet Rutte

Er wordt een groot aantal suggesties gedaan voor maatregelen die de regering kan nemen om het klimaat te sparen. Veel suggesties hebben te maken met het opwekken en gebruiken van energie: men wil geen kolencentrales meer en investeringen in windenergie en lokale initiatieven die te maken hebben met groene stroom moeten (financieel) aangemoedigd worden. Anderen doen suggesties die te maken hebben met het onaantrekkelijk maken van vervuilen. Hieronder valt het weren van vrachtwagens in dorpen, het verhogen van accijns op benzine, gebruik van elektrische auto's stimuleren en een autoloze zondag instellen.

Vooraf EU, bedrijfsleven, kabinet Rutte en burgers moeten iets doen tegen CO₂-uitstoot

De meeste Nederlanders geven aan dat de Europese Unie (68 procent) en bedrijfsleven en industrie (66 procent) iets moeten doen om de uitstoot van broeikasgassen tegen te gaan. De nationale regering (kabinet Rutte) (59 procent), de burgers zelf (52) en de Verenigde Naties (52) volgen op enige afstand. Het minst vaak worden de lokale overheden provincie (28 procent), gemeente (27 procent) en waterschap (17 procent) genoemd.

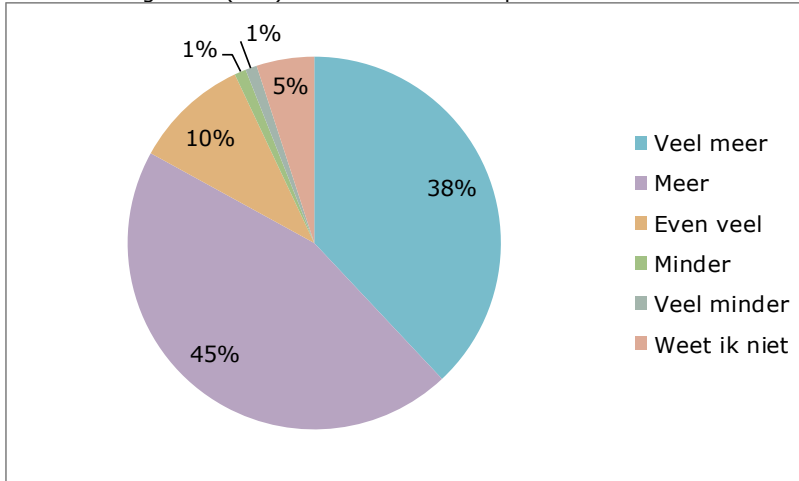
Figuur 4: Welke van onderstaande partij(en) zou(den) wat u betreft vooral iets moeten doen om de uitstoot van broeikasgassen (CO₂) en de klimaatverandering tegen te gaan? (N=2550)

Ruim acht op de tien: bedrijven en industrie moeten meer doen

Als alleen gevraagd wordt naar het bedrijfsleven, blijkt dat ruim acht op de tien (83 procent) vinden dat het bedrijfsleven en/of de industrie meer moeten doen om de uitstoot van broeikasgassen (CO₂) te verminderen.

Figuur 5: Vindt u dat het bedrijfsleven/de industrie meer, minder of ongeveer even veel moet doen om de uitstoot van broeikasgassen (CO₂) te verminderen of op andere manieren het klimaat te sparen?

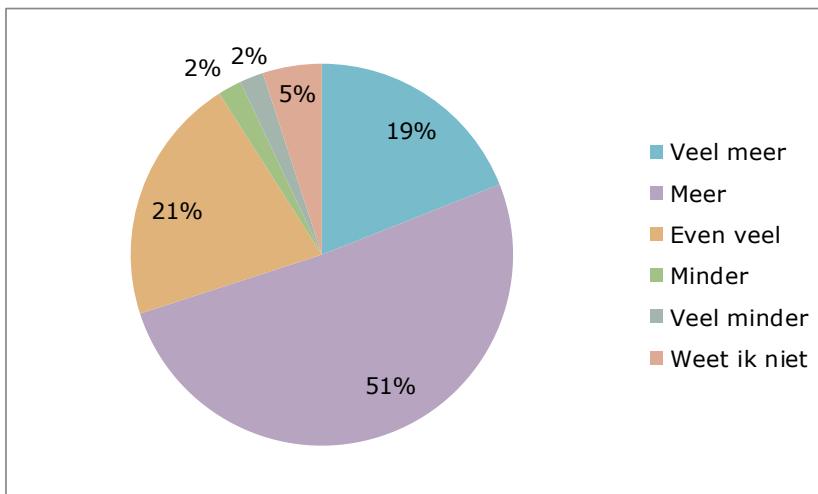

De meeste respondenten doen suggesties om de bedrijven en de industrie minder energie te laten verbruiken, waaronder het installeren van zonnepanelen bij bedrijven en onnodige verlichting in de nacht uit zetten. Andere genoemde zaken gingen over het verpakkingsmateriaal dat gebruikt wordt en het transport van goederen milieuvriendelijker maken.

Zeven op de tien: burgers moeten meer doen

Zeven op die tien Nederlanders vinden dat burgers (zelf) meer zouden moeten doen om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen en het klimaat op andere manieren te sparen. Ongeveer één op de vijf (21 procent) zegt dat wat nu gedaan wordt door de burgers, genoeg is.

Figuur 6: Vindt u dat burgers meer, minder of ongeveer even veel moeten doen om de uitstoot van broeikasgassen (CO₂) te verminderen of op andere manieren het klimaat te sparen?

Er wordt een aantal mogelijkheden aangedragen voor burgers om meer te doen om het klimaat te sparen en de uitstoot van broeikasgassen tegen te gaan. De meeste suggesties gaan over hoe burgers om zouden moeten gaan met afval; dit moet volgens de meesten goed gescheiden worden door alle burgers. Daarnaast werden het niet meer consumeren van vuurwerk en niet duurzaam geproduceerde kleding aangedragen.

Er is al veel klimaatbewust gedrag

We hebben de respondenten een twaalfstal activiteiten voorgelegd en hierover 2 vragen gesteld:

- Doet u dit al?
 - Ja, dat bewust om het klimaat te sparen?
 - Ja, Of doet u het wel, maar niet om het klimaat te besparen?
- U doet dit niet, maar zou u het wel willen doen?
 - Ja
 - Nee

Driekwart van de Nederlanders zegt *bewust* gescheiden afval in te zamelen om het klimaat te sparen, nog eens 16 procent doet dat wel, maar niet om die reden. Tweederde tot de helft zet *bewust* thuis de verlichting minder lang aan, doet warme kleren aan om de verwarming lager te kunnen zetten of doucht korter dan men ooit gewend was.

Veel potentie is er voor het opwekken van energie met zonnepanelen, eten van biologisch vlees en het aanzetten van andere mensen om de verwarming wat lager te zetten.

Tabel 2: welke van de volgende activiteiten doet u wel eens of zou u willen doen?

	DOE IK BEWUST OM ENERGIE EN/OF KLIMAAT TE SPAREN	DOE IK WEL, MAAR NIET OM ENERGIE OF HET KLIMAAT TE SPAREN	DOE IK NIET, MAAR ZOU IK BEST WILLEN DOEN	DOE IK NIET EN WIL IK OOK NIET DOEN	N.V.T.	TOTAAL
Afval gescheiden inzamelen	74%	16%	5%	4%	2%	100%
Thuis de verlichting minder lang laten branden of minder lampen aan	67%	19%	5%	8%	1%	100%
Warme kleren aantrekken, zodat de verwarming lager kan	51%	23%	9%	15%	3%	100%
De verwarming een graad (of meer) lager zetten dan voorheen	50%	17%	11%	19%	3%	100%
Korter douchen	47%	20%	12%	19%	2%	100%
De auto laten staan en de fiets nemen	38%	28%	13%	14%	8%	100%
Minder of geen vlees eten	24%	26%	14%	33%	3%	100%
Biologisch voedsel kopen	19%	22%	26%	28%	5%	100%
Andere mensen aansporen de verwarming lager te zetten	18%	6%	20%	48%	8%	100%
Op het werk verwarming lager zetten (of daar om vragen).	17%	9%	14%	20%	39%	100%
Niet voor een vliegvakantie kiezen, maar voor een andere vakantie (met auto, bus of trein)	14%	24%	11%	33%	18%	100%
Zelf energie opwekken (bijvoorbeeld met zonnepanelen)	14%	2%	53%	14%	17%	100%

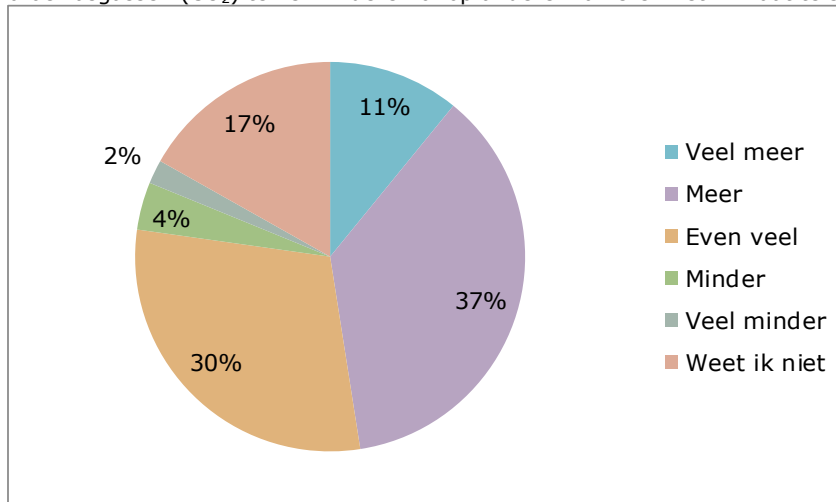
Belemmeringen

We hebben ook gevraagd waarom mensen iets nu *niet* doen (terwijl ze het wel zouden willen doen). Mensen die de verwarming niet lager zetten of niet minder vlees willen eten geven vaak als reden dat medebewoners dat niet willen. Gemakzucht en luiheid worden ook genoemd, vooral als het gaat om afval gescheiden inzamelen en korter douchen. Bij het kopen van biologisch voedsel en het aanschaffen van energieopwekkende installaties zoals zonnepanelen worden de (hogere) kosten die ermee gepaard gaan genoemd als belemmering.

Bijna de helft: gemeenten moeten meer doen

Hoewel de gemeente 'slechts' door 27 procent genoemd wordt bij de vraag 'welke van onderstaande partijen zouden wat u betreft vooral iets moeten doen om de uitstoot van broeikasgassen tegen te gaan' (figuur 4) en daarmee pas als zevende genoemd wordt als 'probleemeigenaar', is desgevraagd bijna de helft van de Nederlanders van mening dat de gemeente waarin hij of zij woont meer moet doen om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Drie op de tien vinden dat het goed is zoals het nu is.

Figuur 7: Vindt u dat uw gemeente meer, minder of ongeveer even veel moet doen om de uitstoot van broeikasgassen (CO₂) te verminderen of op andere manieren het klimaat te sparen?

Er worden diverse mogelijke maatregelen aangedragen die door de gemeenten genomen zouden kunnen worden. Een aantal heeft te maken met (groene) energie, waaronder het stimuleren van lokale initiatieven, windmolens plaatsen in de gemeente en het uitdoen van lampen in openbare gebouwen na sluitingstijd. Andere suggesties gaan over manieren waarop de burger meer betrokken zou kunnen worden bij het besparen van het klimaat, zoals het plaatsen van meer afvalbakken zodat de burger op meer plekken afval kan scheiden. Ook het planten van meer bomen en groen in de gemeenten en het op de fiets laten komen van ambtenaren werden genoemd.

ENERGIEBESPARING

Winst te behalen in energiebesparing: bijna de helft wil en kan meer doen

Eén op de drie (31 procent) Nederlanders geeft aan zich nu al zo energiezuinig mogelijk te gedragen en echt niet meer te kunnen doen of laten. Ongeveer de helft van de Nederlanders (47 procent) zegt wel meer te kunnen en te willen doen (of laten). Zeventien procent van de Nederlanders wil niet meer doen (of laten).

Tabel 3: Zou u zelf meer willen en kunnen doen om energie te sparen? (N=2.550)

	%
Ik gedraag me al zo energiezuinig als ik kan (ik kan echt niet meer doen of laten)	31%
Ik zou meer kunnen en willen doen (of laten)	47%
Ik wil niet meer doen (of laten)	17%
Weet ik niet	5%
Totaal	100%

Thermostaat vaak op 18-21 graden

De meeste Nederlanders hebben hun centrale verwarming doorgaans tussen de 18 en 21 graden Celsius staan. Een enkeling heeft de verwarming op 24 of 25 graden staan en een klein aantal mensen heeft de thermostaat ingesteld op lager dan 15 graden Celsius.

Te warm in winkels

Op de stellingen of het ergens te warm is springt de winkel eruit: 54 procent zegt het vaak te warm te vinden in winkels, 18 procent vindt dat niet. Ook in bus of trein vinden meer mensen het vaker wel dan niet te warm: één op de drie (32 procent) is van mening dat het vaak te warm is in de bus of in de trein, 15 procent vindt van niet.

Op het werk zien we meer balans: een iets groter deel (25%) is het *niet* eens met de stelling dat het vaak te warm is op het werk, 21 procent *wel*, zij vinden het op de werkvloer dus vaak te warm.

Tabel 4: In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen? (N=2.550)

	HELEMAAL MEE EENS	GROTEN-DEELS MEE EENS	NEUTRAAL	GROTEN-DEELS MEE ONEENS	HELEMAAL MEE ONEENS	WEET NIET/ N.V.T.	TOTAAL
Ik vind het vaak te warm in winkels waar ik kom	19%	35%	24%	12%	5%	5%	100%
Ik vind het vaak te warm in bus of trein	11%	21%	22%	11%	4%	32%	100%
Ik vind het vaak te warm op mijn werk	8%	13%	19%	15%	10%	36%	100%

Klimaatakkoord in Parijs

In december 2015 was in Parijs de Klimaatop waar door 195 landen een klimaatakkoord is bereikt. Op de vraag of de respondent iets gezien, gehoord of gelezen had over het afgesproken klimaatakkoord, zei ruim een derde (36 procent) er van gehoord te hebben en ook te weten (grofweg) wat er inhoudelijk is afgesproken. Ruim de helft (55 procent) had er van gehoord, maar weet niet wat er inhoudelijk afgesproken is. Ongeveer één op de tien (9 procent) heeft niets gehoord, gezien of gelezen over het afgesproken klimaatakkoord.

Tabel 5: Heeft u iets gezien, gehoord of gelezen over het afgesproken klimaatakkoord? (N=2.550)

	%
Ja, en ik weet ook inhoudelijk wat er (grofweg) is afgesproken	36%
Ja, maar ik weet niet wat inhoudelijk is afgesproken	55%
Nee	9%
TOTAAL	100%

Degenen die zich veel zorgen maken over het klimaat (zie ook figuur 1) weten vaker van het klimaatakkoord en (grofweg) de inhoud ervan af dan de mensen die zich geen zorgen maken. De Nederlanders die aangeven zich geen of weinig zorgen over het klimaat te maken, geven het vaakst aan niets gehoord, gezien of gelezen te hebben over het afgesproken klimaatakkoord. Toch heeft ook van deze groep nog een derde van het akkoord gehoord.

Tabel 6: Zorgen over het klimaat naar bekendheid met het afgesproken klimaatakkoord (N=2.550)

	VEEL ZORGEN	ENIGE ZORGEN	NIET ZO VEEL ZORGEN	HELEMAAL GEEN ZORGEN	WEET IK NIET	ALLEN
Ja, en ik weet ook wat er inhoudelijk (grofweg) is afgesproken	58%	36%	31%	34%	9%	36%
Ja, maar ik weet niet wat er inhoudelijk is afgesproken	39%	57%	59%	44%	27%	55%
Nee	3%	7%	10%	22%	64%	9%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Enthousiasme en scepsis over klimaatakkoord

De meeste Nederlanders zien het klimaatakkoord als een belangrijke stap om klimaatverandering wereldwijd tegen te gaan (57 procent is het hier mee eens, 23 procent staat hier neutraal tegenover). Maar er is duidelijk ook scepsis. Een ruime meerderheid denkt dat de opwarming van de aarde alleen kan worden beperkt als de grootste vervuilers (de VS en China) hun beloften nakomen. Men is hier niet optimistisch over: ruim de helft verwacht dat de landen die het klimaatakkoord hebben getekend zich *niet* aan de afspraken zullen houden. Vier op de tien Nederlanders zijn bovendien van mening dat de ambities van het klimaatakkoord niet ver genoeg gaan.

Burgers

De helft van de Nederlanders begrijpt dat (ook) zij zelf een belangrijke positie innemen in de strijd tegen de opwarming van de aarde: bijna de helft (46 procent) is het eens met de stelling "Alleen als wij, burgers, energie gaan besparen en minder vervuilend gedrag vertonen, kan de opwarming van de aarde worden beperkt". Eén op de zes burgers (16 procent) zegt door het klimaatakkoord milieubewuster te gaan leven.

Economie

Dat het klimaatakkoord ten koste zal gaan van de economische groei wordt door een minderheid (22 procent) gevreesd. Een groter deel (45 procent) verwacht meer te moeten gaan betalen voor voedingsmiddelen als gevolg van het klimaatakkoord.

Tabel 7: In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen over klimaatakkoord?
(N=2.550)

	HELEMAAL MEE EENS	GROTENDEE LS MEE EENS	NEUTRAAL	GROTENDEE LS MEE ONEENS	HELEMAAL MEE ONEENS	WEET NIET/ N.V.T.	TOTAAL
Belangrijk akkoord?							
Het gesloten klimaatakkoord is een belangrijke stap om klimaatverandering wereldwijd tegen te gaan	14%	43%	23%	6%	4%	10%	100%
Gaat het werken?							
Alleen als de grootste vervuilers- de VS en China- hun beloften nakomen, kan de opwarming van de aarde worden beperkt	28%	47%	11%	5%	3%	6%	100%
Ik verwacht dat de landen die het klimaatakkoord hebben getekend zich NIET aan de afspraken zullen houden	11%	42%	28%	9%	2%	8%	100%
De ambities van dit klimaatakkoord gaan niet ver genoeg	12%	28%	29%	7%	4%	20%	100%
Burgers							
Alleen als wij, burgers, energie gaan besparen en minder vervuilend gedrag vertonen, kan de opwarming van de aarde worden beperkt	12%	34%	23%	17%	10%	4%	100%
Door het klimaatakkoord ga ik milieubewuster leven	3%	13%	37%	19%	20%	9%	100%
Economie							
Het klimaatakkoord zal ten koste gaan van de economische groei	6%	16%	32%	22%	9%	16%	100%
Ik verwacht meer te gaan betalen voor voedingsmiddelen als gevolg van het klimaatakkoord	9%	36%	27%	9%	4%	15%	100%

WARMETRUIENDAG

Onder het motto "De groenste energie is de energie die je niet gebruikt" nemen elk jaar enkele honderdduizenden Nederlanders deel aan Warmetruiendag. Op deze nationale dag van de energiebesparing zetten mensen de thermostaat (minimaal) één graad lager en besparen zo, per graad, 6% energie en dus 6% CO₂. De trui staat symbool voor wat men samen zélf kan doen om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Dit jaar is Warmetruiendag op vrijdag 5 februari.

Warmetruiendag vrij bekend

Vier op de tien Nederlanders hebben wel eens iets over Warmetruiendag gehoord, gezien of gelezen en weten ook wat deze dag inhoudt. Nog eens 12 procent heeft er wel eens iets over gehoord, gezien of gelezen, maar weet niet wat het is. De overige Nederlanders hebben niets over Warmetruiendag gehoord, gelezen of gezien.

Tabel 8: Heeft u iets gezien, gehoord of gelezen over de Warmetruiendag? (n=2.550)

	%
Ja, en ik weet ook wat het is	40%
Ja, maar ik weet niet wat het is	12%
Nee	49%

Driekwart positief over Warmetruiendag

Driekwart van de Nederlanders staat positief tegenover Warmetruiendag. Een kwart (26 procent) *heel* positief, nog eens 49 procent lijkt *overwegend positief*.

Tabel 9: Hoe staat u tegenover de Warmetruiendag? (N=2.550)

	%
Heel positief	26%
Overwegend positief	49%
Overwegend negatief	9%
Heel negatief	5%
Weet ik niet	11%
Totaal	100%

Waarom zijn mensen positief over Warmetruiendag? Enkele citaten:

- "Deze dag draagt bij aan bewustwording".
- "Elk beetje helpt en dat je met zo'n kleine moeite kan helpen besparen is mooi"
- "Het bespaart daadwerkelijk warmte"
- "Burgers kunnen hiermee een stukje verschil maken"
- "Meedoen aan deze actie kost niets".

Er zijn ook mensen die minder positief tegenover Warmetruiendag staan (14 procent) en hier hun redenen voor geven: "één dag per jaar is flauwekul", "de opbrengst is (te) gering", "het is symboolpolitiek."

Meedoen aan Warmetruiendag

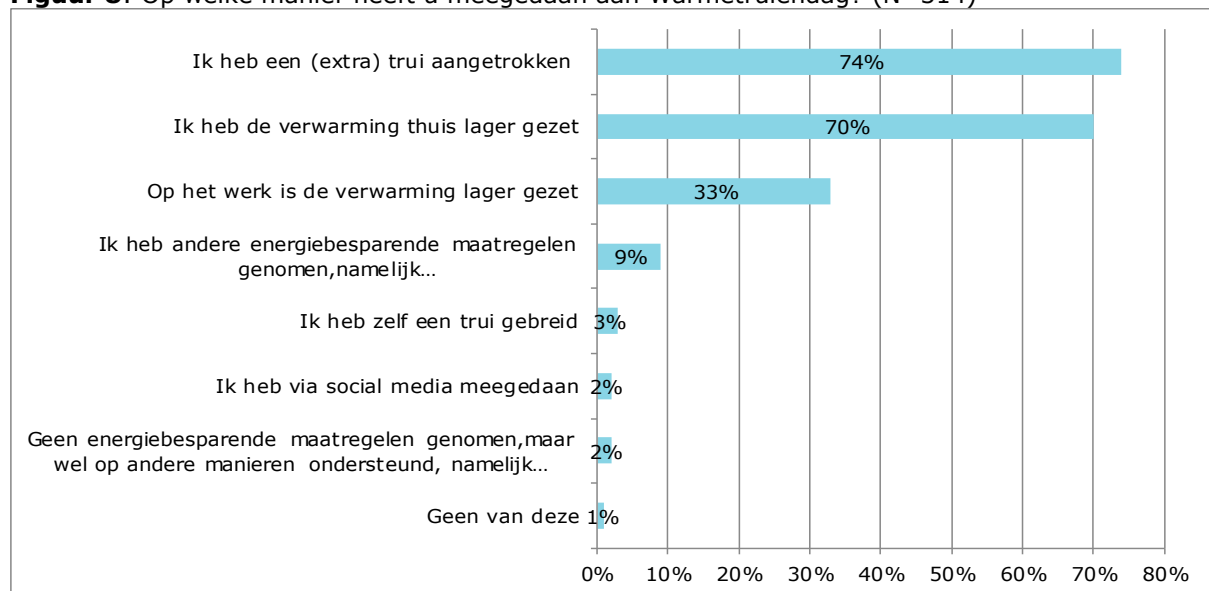
Van de mensen die weten wat Warmetruiendag is, zegt een derde (31 procent) in de afgelopen 10 jaar wel eens mee te hebben gedaan aan deze dag. Dat komt neer op 12 procent van alle Nederlanders.

Tabel 10: Heeft u in de afgelopen 10 jaar wel eens meegedaan met de Warmetruiendag? (N=1.015)

	%
Ja	31%
Nee	66%
Weet ik niet (meer)	3%
Totaal	100%

Van de mensen die in de afgelopen tien jaar mee hebben gedaan aan de Warmetruiendag, hebben de meesten een warme trui aangetrokken (74 procent) of de verwarming thuis lager gezet (70 procent). In een derde (33 procent) van de gevallen werd de verwarming op het werk lager gezet.

Figuur 8: Op welke manier heeft u meegedaan aan Warmetruiendag? (N=314)

Een aantal mensen (9 procent) gaf aan andere energiebesparende maatregelen genomen te hebben, zoals de auto niet gebruiken, was buiten laten drogen in plaats van in de droger, dakisolatie aan laten brengen, installatie zonnepanelen en minder vlees eten.

Een kleiner deel (2 procent) gaf aan de Warmetruiendag op een andere manier ondersteund te hebben, zoals: op school meedoen als vrijwilliger of Warmetruiendag bij de woonvereniging onder de aandacht gebracht.

Licht positief effect op gedrag

Eén op de vijf Nederlanders (18 procent) die wel eens hebben deelgenomen aan de Warmetruiendag gingen na deelname bewuster met energie om. Dit komt neer op zo'n 2 procent van de bevolking. Niemand ging minder bewust met energie om na deelname. Het grootste deel (80 procent) ging daarna even bewust met energie om, waarbij we ons moeten realiseren dat het hier waarschijnlijk al om een milieubewuste voorhoede gaat.

Tabel 11: Wat was het effect van uw deelname aan Warmetriendag op uw gedrag? (N=314)

	%
Daarna ging ik bewuster met energie om	18%
Geen effect, daarvoor en daarna ging ik even bewust met energie om	80%
Daarna ging ik minder bewust met energie om	0%
Weet ik niet	2%
Totaal	100%

Eén op de vijf wil dit jaar zeker meedoen

Veel Nederlanders hebben de intentie dit jaar op 5 februari mee te doen aan de Warmetriendag: 21 procent zegt dit zeker te gaan doen en 36 procent geeft aan misschien wel mee te zullen doen. Het aandeel 'zeker wel' is doorgaans een goede indicatie van daadwerkelijk te verwachten gedrag.

Tabel 12: Bent u van plan dit jaar (vrijdag 5 februari) mee te gaan doen aan de Warmetriendag? (N=2.550)

	%
Zeker wel	21%
Misschien wel	36%
Waarschijnlijk wel	18%
Zeker niet	19%
Weet ik niet	6%
Totaal	100%

Vooraf kiezers van de Partij voor de Dieren zijn vaak (37 procent) zeker van plan mee te gaan doen, gevolgd door kiezers van SP, GroenLinks, PvdA en ChristenUnie.

Tabel 13: Bent u van plan dit jaar mee te gaan doen aan Warmetriendag naar huidige politieke voorkeur (N=2.550)

	PVDD	SP	GL	PVDA	CU	SGP	VVD	PVV	CDA	50 PLUS	D66	TOTAAL
Zeker wel	37%	28%	27%	25%	23%	20%	19%	19%	18%	18%	15%	21%
Misschien wel	26%	32%	35%	39%	44%	35%	31%	36%	38%	32%	42%	36%
Waarschijnlijk niet	20%	17%	25%	14%	17%	16%	20%	13%	18%	16%	19%	18%
Zeker niet	6%	18%	9%	17%	12%	22%	23%	25%	19%	25%	19%	19%
Weet ik niet	12%	5%	5%	6%	5%	8%	7%	7%	7%	11%	5%	6%
TOTAAL	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Onderzoeksverantwoording

I&O Research voerde dit onderzoek uit door middel van een online enquête, van dinsdag 12 januari tot en met donderdag 21 januari 2016. Hier deden 2.550 respondenten aan mee. De respondenten zijn geselecteerd uit het I&O Research Panel. De onderzoeksresultaten zijn na herweging op geslacht, leeftijd, provincie en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen van 2012 representatief voor Nederlanders van 18 jaar en ouder, voor wat betreft deze achtergrondkenmerken. Deze weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard (CBS).

De septembermeting (waar in het eerste hoofdstuk mee wordt vergeleken) liep van vrijdag 4 tot en met maandag 7 september 2015. Hier deden 1.999 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan het onderzoek.

I&O Research Panel

Het I&O Research Panel is geworven op basis van aselechte personen- en huishoudensteekproeven op traditionele manier (geen zelfaanmelding). De respondenten hebben geen financiële vergoeding gehad voor hun aanmelding voor het panel. Ook voor deelname aan dit onderzoek kregen respondenten geen vergoeding.

I&O Research

I&O Research is een maatschappelijk betrokken bureau voor beleids- en marktonderzoek. Het is onze missie bij te dragen aan beter onderbouwde keuzes van onze klanten, op basis van onderzoek en advies. Wij werken voor overheids- en non-profitorganisaties. I&O Research is de laatste jaren gegroeid tot het achtste marktonderzoeksbureau van Nederland. In de sector 'overheid & onderwijs' is I&O Research de nummer 1 (volgens de MarktOnderzoeksAssociatie, MOA). I&O Research heeft vestigingen in Amsterdam en Enschede.

Noot voor redacties

Het overnemen van cijfers en teksten uit deze publicatie is alleen toegestaan met expliciete vermelding van I&O Research en Warmetruiendag (Klimaatverbond Nederland) als bron.